

Πληρ.: Τμήμα Επαγγελματικών Θεμάτων
Εβρένογλου Βασίλης
Τηλ.: 2310883146
Fax: 2310883110
mail: tee_thess@tee.gr

Προς

- Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κ. Νίκη Κεραμέως
Email: minister@minedu.gov.gr
- Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κ. Σοφία Ζαχαράκη
Email: depmin1@minedu.gov.gr

Θέμα: Υπόμνημα παρατηρήσεων και προτάσεων του ΤΕΕ/TKM επί του σχεδίου νόμου «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και άλλες διατάξεις»

Αξιότιμη Κυρία Υπουργέ,
Αξιότιμη Κυρία Υφυπουργέ.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας σύμφωνα με το θεσμικό του ρόλο, μεταξύ άλλων, «συμβάλλει στην εκπόνηση προγραμμάτων τεχνικής παιδείας [...] σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες της Χώρας» (ΠΔ 12/2020, ΦΕΚ 17/Α).

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ/TKM) στο πλαίσιο της παραπάνω αρμοδιότητας, για την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, αντιμετωπίζει με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα θέματα που αφορούν στην Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, την κατάρτιση και την δια βίου μάθηση. Συμμετέχει με θέσεις και προτάσεις σε κάθε προσπάθεια της πολιτείας, αφενός για την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), αφετέρου για την θεσμοθέτηση διαδικασιών πιστοποίησης των προσόντων που αποκτώνται μέσα από κάθε λογής μαθησιακή διαδρομή. Για αυτό το λόγο η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/TKM συνέστησε ειδική Διαρκή Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την μελέτη ζητημάτων που αφορούν την Τεχνική Παιδεία, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Στο πλαίσιο του αντικειμένου της, η Ομάδα Εργασίας μελέτησε το σχέδιο νόμου «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και άλλες διατάξεις» που τέθηκε σε διαβούλευση από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατέθεσε σχετικό υπόμνημα στην ΔΕ του ΤΕΕ/TKM.

Η ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ αναγνωρίζει την ανάγκη ουσιαστικών αλλαγών, που να καλύπτουν όλο το φάσμα της ΕΕΚ, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πολύχρονες παθογένειες και αδυναμίες που την έχουν καταστήσει υποδεέστερη εκπαιδευτική διαδρομή στη συνείδηση της κοινωνίας. Επίσης θεωρεί ότι κρίσιμοι τομείς της οικονομίας, που συνδέονται άμεσα με την ΕΕΚ, όπως είναι ο τομέας των κατασκευών, έχουν ανάγκη στελέχωσης από κατάλληλα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο μπορεί να παραχθεί μόνο από ένα ελκυστικό και αποτελεσματικό σύστημα αρχικής και συνεχιζόμενης ΕΕΚ, προσαρμοσμένο στις σύγχρονες ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Επιπρόσθετα η ανάπτυξη και ο διαρκής εκσυγχρονισμός του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, σε αντιστοίχιση με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων (Ε.Π.Ε.Π.) για τη Διά Βίου Μάθηση, μπορεί να ενισχύσει την ελκυστικότητα της ΕΕΚ και να αναδείξει ποικιλία αναγνωρισμένων μαθησιακών διαδρομών για την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων.

Η ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ συμφωνεί με το σύνολο των θέσεων και των προτάσεων που αναλυτικά διατυπώνονται, κατά άρθρο, στο σχετικό υπόμνημα της διαρκούς ομάδας και σας το διαβιβάζει, ώστε να το λάβετε υπόψη σας στην διαδικασία βελτίωσης και συμπλήρωσης του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση επί των προτάσεών μας και ελπίζουμε ότι με αυτές βοηθούμε στις προσπάθειές σας για την βελτίωση της ποιότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης

Με τιμή

Για το ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Τσακούμης

Συνημμένα:

Υπόμνημα Διαρκούς Ομάδας Εργασίας ΤΕΕ/ΤΚΜ επί του Ν/Σ «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και άλλες διατάξεις»

Κοινοποίηση

- ΓΓ Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης
κ. Γεώργιο Βούτσικο
Email: gsvetll@minedu.gov.gr
- ΤΕΕ, Περιφερειακά Τμήματα ΤΕΕ

Εσωτερική διανομή:

ΤΕΕ Φ (Χρον. Αρχείο, ΤΕΘ, ΓΟΔ)

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Θέμα: Το Σ/Ν του ΥΠΑΙΘ «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και άλλες διατάξεις»

Στις 23-11-2020 αναρτήθηκε σε δημόσια διαβούλευση το Σ/Ν του ΥΠΑΙΘ «**Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και άλλες διατάξεις**». Επί αυτού υποβάλλουμε τις παρακάτω παρατηρήσεις:

1. Με το **άρθρο 45** δημιουργείται για πρώτη φορά το **Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων**, το οποίο αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός μηχανισμού αναγνωσιμότητας και συγκρισιμότητας των ελληνικών τίτλων/προσόντων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και την αντιστοίχησή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Η ρύθμιση αυτή αξιολογείται ως **εξαιρετική**.

2. Με το **άρθρο 4** καθορίζεται ο κεντρικός συντονιστικός ρόλος της **Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.Ν.)** και της ανατίθεται ο σχεδιασμός, ο συντονισμός, η παρακολούθηση, η προώθηση και η διαμόρφωση των προτάσεων πολιτικής που εφαρμόζονται για την επαγγελματική εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση και τη νεολαία.

Η ρύθμιση αυτή αξιολογείται ως **πολύ καλή**, αν εξαιρέσει κανείς το αρκτικόλεξο το οποίο δεν προφέρεται ούτε αποστηθίζεται.

3. Με το **άρθρο 5** συστήνεται **Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.)**, το οποίο αποτελεί τη βασική δομή διακυβέρνησης της ΕΕΚΔΒΜ. Μεταξύ των άλλων, το Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. παρακολουθεί τις ειδικότητες που λειτουργούν σε όλα τα επίπεδα του Ε.Σ.Ε.Ε.Κ. με βάση τη χωροταξική απόσταση μεταξύ των εκπαιδευτικών μονάδων στις οποίες παρέχονται, τον κτιριακό και εργαστηριακό εξοπλισμό, το εκπαιδευτικό προσωπικό/ προσωπικό κατάρτισης και το δυναμικό μαθητών/ καταρτιζομένων/ μαθητευομένων και, εφόσον εντοπίζει αλληλεπικαλύψεις των ειδικοτήτων αυτών, εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων την κατάργηση ή την αναστολή λειτουργίας τους ή, εφόσον εντοπίζει άλλες αδυναμίες, εισηγείται τρόπους για την αντιμετώπισή τους. Στο Συμβούλιο αυτό συμμετέχουν 16 τακτικά μέλη (με επιπλέον μέλη κατά περίπτωση) μεταξύ των οποίων και τρεις (3) εκπρόσωποι των τριτοβάθμιων οργανώσεων των εργοδοτών και τρεις (3) εκπρόσωποι της Γ.Σ.Ε.Ε., αλλά κανείς εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση εκπαιδευτικών. Επίσης δεν συμμετέχει το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Προτείνουμε να συμμετέχουν και:

α) δύο (2) εκπρόσωποι των Ομοσπονδιών Εκπαιδευτικών, ένας (1) της ΟΛΤΕΕ και ένας (1) της ΟΛΜΕ.

β) ένας (1) εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

4. Με το **άρθρο 6** θεσμοθετούνται σε Περιφερειακό Επίπεδο τα **Συμβούλια Σύνδεσης με την παραγωγή και την αγορά εργασίας (Σ.Σ.Π.Α.Ε.)**, με στόχο την αποκέντρωση του συστήματος διακυβέρνησης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Μεταξύ των άλλων, τα Σ.Σ.Π.Α.Ε. έχουν ως αποστολή την υποβολή εισηγήσεων-γνωμοδοτήσεων προς το Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και, ιδίως, για τους τομείς και ειδικότητες που πρέπει να λειτουργήσουν στα δημόσια Ι.Ε.Κ., Μεταλυκειακό Έτος-Τάξη Μαθητείας, ΕΠΑ.Λ., δημόσιες Ε.Σ.Κ και ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. Στο Συμβούλιο αυτό συμμετέχουν 11 τακτικά μέλη μεταξύ των οποίων και δύο (2) εκπρόσωποι ορισμένοι από τις τριτοβάθμιες οργανώσεις των εργοδοτών και δύο (2) εκπρόσωποι ορισμένοι από τη Γ.Σ.Ε.Ε., αλλά κανείς εκπρόσωπος των εργαζομένων στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση εκπαιδευτικών. Επίσης δεν συμμετέχει το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Προτείνουμε να συμμετέχουν και:

α) δύο (2) εκπρόσωποι των Εκπαιδευτικών που θα ορίζονται ένας (1) από την ΟΛΤΕΕ και ένας (1) από την ΟΛΜΕ.

β) ένας (1) εκπρόσωπος του αντίστοιχου Περιφερειακού Τμήματος του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

5. Το **άρθρο 2** περιλαμβάνει ορισμούς οι οποίοι παρέχουν τα εννοιολογικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Σ/Ν. Αναφέρονται πλείστοι ορισμοί, όμως απουσιάζουν εντελώς οι βασικές έννοιες “**Τυπική Εκπαίδευση**”, “**Μή τυπική Μάθηση-Κατάρτιση**”, “**Άτυπη Μάθηση**”, “**Δυϊκό Σύστημα**”.

Η σύγχυση γίνεται ακόμη μεγαλύτερη όταν στον **άρθρο 1** περί σκοπών και στόχων του παρόντος Σ/Ν για την ΕΕΚ αναφέρονται στην παρ. 3 β) “η διασφάλιση ευελιξίας και αποτελεσματικότητας για την **τυπική μεταγυμνασιακή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση** του επιπέδου τρία (3) και την **τυπική επαγγελματική κατάρτιση** του επιπέδου πέντε (5), με την ουσιαστική συμβολή των κοινωνικών εταίρων”.

Τέτοιες έννοιες είναι αδιανόητες σε Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Δεν υπάρχει διεθνώς “**τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση**” ούτε “**τυπική κατάρτιση**”. Όροι αυτοί έχουν ένα εννοιολογικό περιεχόμενο που είναι συμβατό και περιλαμβάνει ακριβώς τα δομικά στοιχεία που προσδιορίζουν τον τίτλο. Κινδυνεύουμε λοιπόν να μην έχουμε συνάφεια και αντιστοίχιση ορισμών με την Ευρωπαϊκή αλλά και τη Διεθνή κοινότητα. Σύμφωνα λοιπόν με τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές (βλ *Terminology of European education and training policy, CEDEFOP, Luxembourg 2008*, <http://www.oltee.gr/?p=5909>)

Προτείνουμε :

α) Να απαλειφθούν οι άστοχες αναφορές του άρθρο 1 παρ. 3 β) σε ανύπαρκτες διεθνώς “τυπική μεταγυμνασιακή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση” και “τυπική επαγγελματική κατάρτιση”, και να αντικατασταθούν από τις ορθές “Μή τυπική μεταγυμνασιακή επαγγελματική και κατάρτιση” και “Μή τυπική επαγγελματική κατάρτιση” ή σκέτο “μεταγυμνασιακή επαγγελματική κατάρτιση” και “επαγγελματική κατάρτιση”

β) Να περιληφθούν στους ορισμούς οι παρακάτω έννοιες κατά ευθεία μετάφραση του αγγλικού κειμένου :

- **ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: formal learning:** Learning that occurs in an organised and structured environment (e.g. in an education or training institution or on the job) and is explicitly designated as learning (in terms of objectives, time or resources). Formal learning is intentional from the learner's point of view. It typically leads to validation and certification.

- **ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ: non-formal learning:** Learning which is embedded in planned activities not explicitly designated as learning (in terms of learning objectives, learning time or learning support). Non-formal learning is intentional from the learner's point of view.

- **ΑΤΥΠΗ ΜΑΘΗΣΗ: informal learning:** Learning resulting from daily activities related to work, family or leisure. It is not organised or structured in terms of objectives, time or learning support. Informal learning is in most cases unintentional from the learner's perspective.

- **ΔΥΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Dual system - alternance training:** Education or training combining periods in an educational institution or training centre and in the workplace. The alternance scheme can take place on a weekly, monthly or yearly basis. Depending on the country and applicable status, participants may be contractually linked to the employer and/or receive a remuneration.

6. **Με το άρθρο 9**, καθορίζεται ο σκοπός των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.) και των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. στις οποίες έχουν πρόσβαση οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η φοίτηση στους σχολές αυτές είναι διετής (**άρθρο 11**). Οι σχολές αυτές κατατάσσονται στο επίπεδο τρία (3) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (**άρθρο 1**). Σημειώνουμε ότι μέχρι σήμερα οι ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. ακολουθούσαν διετή πρόγραμμα σπουδών/κατάρτισης για προαγόμενους της Α' Λυκείου (κάθε τύπου) και τα πτυχία που χορηγούσαν ήταν ισότιμα με τα πτυχία ειδικότητας των ΕΠΑ.Λ. Το αυτό ίσχυε και με τις ΕΠΑ.Σ. του ΥΠΑΙΘ και είναι απόλυτα εύλογο και δίκαιο, αφού μετά την Α' λυκείου, οι μαθητές παρακολουθούσαν επί διετία μαθήματα ειδικότητας 25ω/εβδομάδα, περισσότερα μάλιστα από τα μαθήματα τομέων/ειδικότητας των ΕΠΑΛ. Δεν λάμβαναν απολυτήριο Λυκείου, όμως το Πτυχίο Ειδικότητας που παρείχαν ήταν ιδίου επιπέδου με αυτό των ΕΠΑΛ, των δε ΕΠΑΣ Μαθητείας του ΟΑΕΔ ήταν ισότιμο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις, αυτά προβλέπονται από την νομοθεσία. Λόγω της μεγάλης επιτυχίας τους, οι σχολές αυτές προσήλκυαν πάντοτε κατά πλειοψηφία ενήλικους μαθητές, σήμερα μάλιστα μετά την κατάργηση των ΕΠΑΣ του ΥΠΑΙΘ, οι ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ έχουν σε συντριπτική πλειοψηφία (περίπου 90%) ενήλικες εκπαιδευομένους και είναι ένας θεσμός κατομολογούμενα επιτυχημένος.

Με το παρόν Σ/Ν, εάν διατηρηθεί ο τίτλος "ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ." με διετή κύκλο σπουδών μετά το γυμνάσιο και κατάταξη στο επίπεδο 3 του ΕΠΠ κινδυνεύει να οδηγήσει σε μεγάλη σύγχυση το μέλλον για την κατάταξη στο ΕΠΠ. Θεωρούμε ότι οι ήδη εκδοθέντες μέχρι σήμερα τίτλοι είναι απολύτως παράνομο να καταταχθούν στο επίπεδο "3" αφού καθορίζονται με νομοθετημένη ισοτιμία. Αν από εδώ και πέρα οι νέοι τίτλοι καταταχθούν στο επίπεδο "3" θα γίνεται σύγχυση στο μέλλον για "ποιά ΕΠΑΣ Μαθητείας" πρόκειται, πριν το 2020 ή μετά από αυτό.

Προτείνουμε:

α) Είτε να διατηρηθούν οι ΕΠΑΣ Μαθητείας του ΟΑΕΔ όπως έχουν σήμερα (διετείς μετά την Α' Λυκείου) και στο επίπεδο "4",

β) Είτε να προβλεφθούν ως "ΕΣΚ Μαθητείας του ΟΑΕΔ", διετείς μετά το γυμνάσιο και στο επίπεδο "3".

Ο θεσμός των ΕΣΚ θεωρούμε ότι δεν προσιδιάζει στα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας, της κουλτούρας και του επιδιωκόμενου επιπέδου ως κατάλληλο σύστημα μάθησης για ανήλικα παιδιά. Η εμπειρία έδειξε ότι όπου δημιουργήθηκαν τέτοιες μεταγυμνασιακές δομές, απέτυχαν παταγωδώς και έκλεισαν, ή (στην περίπτωση των επιτυχημένων ΕΠΑΣ) ουσιαστικά “καταλήφθηκαν” από ενήλικες μαθητές, επομένως άλλαξε εν τοις πράγμασι ο προσανατολισμός τους από εκπαίδευση ανηλίκων σε αυτή ενήλικων. Βεβαίως είναι γεγονός ότι υπάρχουν ιδιαίτερες πληθυσμιακές ομάδες στις οποίες πρέπει να δοθεί πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση χωρίς προαπαιτούμενο το απολυτήριο Λυκείου. Τέτοιες ομάδες είναι οι ενήλικες πρόσφυγες που διαμένουν στη χώρα νόμιμα, οι ρομά, οι τρόφιμοι σωφρωνιστικών ιδρυμάτων, άλλες ευάλωτες ή περιθωριοποιημένες ομάδες του πληθυσμού.

Προτείνουμε οι ΕΣΚ να στοχεύουν στην εκπαίδευση/κατάρτιση ενηλίκων ειδικών ευπαθών κοινωνικών ομάδων προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να εργασθούν ως ειδικευμένοι τεχνίτες και όχι ως ανειδίκευτοι εργάτες και να ενταχθούν στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας.

Στο παρόν Σ/Ν δεν προβλέπεται που θα εγκατασταθούν οι νέες ΕΣΚ, ενώ στη συνέχεια προβλέπει ότι για τη στέγαση των δημόσιων Ι.Ε.Κ. χρησιμοποιούνται κτήρια σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κλπ (άρθρο 13).

Προτείνουμε να γίνει παρόμοια πρόβλεψη με την επισήμανση να μην διαταραχθεί η ισορροπία των υφισταμένων δομών (ΕΠΑΛ-ΕΚ-ΙΕΚ) και να μη λειτουργήσουν σε βάρος τους.

7. Με το **άρθρο 13** ορίζεται ότι Διευθυντής δημόσιας Ε.Σ.Κ. αρμοδιότητας του ΥΠΑΙΘ μπορεί να είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος ή μόνιμος εκπαιδευτικός της δημόσιας εκπαίδευσης. Ο Διευθυντής πρέπει να διαθέτει αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ... και σημαντική εμπειρία σε θέση ευθύνης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Θεωρούμε ότι δεν μπορεί ένας οποιοσδήποτε δημόσιος υπάλληλος να διοικήσει αποτελεσματικά μια δομή που παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση.

Προτείνουμε να αναλαμβάνει Διευθυντής ΕΣΚ μόνο Μόνιμος Δημόσιος Εκπαιδευτικός Λειτουργός, με εμπειρία σε θέση ευθύνης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση .

8. Στο **άρθρο 42** ορίζεται ότι οι πιστοποιημένοι απόφοιτοι των Ε.Σ.Κ. και των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. μπορούν να εγγραφούν στη Β΄ τάξη των ΕΠΑ.Λ. σε αντίστοιχο με την ειδικότητά τους τομέα

Η ρύθμιση αυτή αξιολογείται ως θετική και εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άρση των φραγμών και διεξόδων στην μόρφωση/κατάρτιση .

9. Στο **Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 16-21)** προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία των Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων (Π.ΕΠΑ.Λ.). Τα Π.ΕΠΑ.Λ. ιδρύονται ύστερα από πρόταση του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. και εισήγηση του οικείου Σ.Σ.Π.Α.Ε., ή με ΥΑ του ΥΠΑΙΘ χαρακτηρίζονται ως Π.ΕΠΑ.Λ. κάποια ΕΠΑ.Λ. που ήδη λειτουργούν.

Η πρόβλεψη αυτή είναι θετική, τα Πρότυπα ΕΠΑΛ λειτουργούν ουσιαστικά ως “Πειραματικά”, σε περίπτωση όμως που υφιστάμενα ΕΠΑΛ χαρακτηριστούν ως Πρότυπα αυτό θα πρέπει να γίνει με σύμφωνη γνώμη του Συλλόγου Διδασκόντων και εξασφάλιση των οργανικών θέσεων των εκπαιδευτικών.

10. Στο **άρθρο 23** παρ. 1 προβλέπεται για τη στέγαση των δημόσιων Ι.Ε.Κ. χρησιμοποιούνται κτήρια σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ε.Κ. και σχολικών εργαστηρίων, καθώς και άλλα κτήρια, τα οποία πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, ύστερα από αποφάσεις παραχώρησης των αναγκαίων χώρων λειτουργίας από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο. Επίσης δύναται να διαθέτουν οργανωμένα εργαστήρια

για την παροχή εργαστηριακής κατάρτισης. Εάν όμως συστεγάζονται με ΕΠΑΛ και ΕΚ, όλα τα εργαστήρια θα πρέπει να ανήκουν στο ΕΚ, όπως αντίστοιχα το ΕΠΑΛ δεν μπορεί να έχει δικά του εργαστήρια εφόσον προβλέπεται η λειτουργία ΕΚ. Επίσης η καλή λειτουργία των εργαστηρίων και η εξασφάλιση του εξοπλισμού τους, δεν μπορεί να επαφίεται στους προσωρινούς εκπαιδευτές που προσλαμβάνονται από το ΙΕΚ για λίγους μήνες μόνο χωρίς προοπτική συνέχειας.

Προτείνουμε:

α) Όταν το ΙΕΚ συστεγάζεται και εθυπηρετείται από ΕΚ, όλα τα εργαστήρια να ανήκουν στο ΕΚ, κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για τα ΕΠΑΛ.

β) Κατά την άσκηση των καταρτιζομένων των ΙΕΚ στα εργαστήρια του ΕΚ, ένας από τους δύο διδάσκοντες να είναι εκπαιδευτικός του ΕΚ, ο οποίος είτε θα συμπληρώνει το υποχρεωτικό του ωράριο (εφόσον το επιθυμεί), είτε θα απασχολείται με εξωδιδασκτικό έργο με βάση την κείμενη νομοθεσία.

Στο ίδιο **άρθρο 23** στην παρ. 2 προβλέπεται ότι τα Δ.Ι.Ε.Κ. του ΥΠΑΙΘ που κατά τη λήξη δύο συνεχόμενων ετών κατάρτισης ...έχουν συνολικό κατ' έτος αριθμό φοιτούντων/καταρτιζομένων που δεν υπερβαίνει τους εκατό (100), τίθενται σε αναστολή λειτουργίας ή συγχωνεύονται με άλλα δημόσια Ι.Ε.Κ. Ειδικότερα για τα Δ.Ι.Ε.Κ. που λειτουργούν στις μεγάλες Περιφερειακές Ενότητες (Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης), ο αντίστοιχος συνολικός κατ' έτος αριθμός φοιτούντων/καταρτιζομένων ορίζεται σε διακόσιους πενήντα (250), ενώ τα Δ.Ι.Ε.Κ. που λειτουργούν σε απομακρυσμένες και παραμεθόριες περιοχές, δύναται να λειτουργούν με συνολικό κατ' έτος αριθμό μικρότερο των εκατό (100). Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες λειτουργίας των ΔΙΕΚ,

Προτείνουμε:

α) τα Δ.Ι.Ε.Κ. όχι μόνο σε απομακρυσμένες και παραμεθόριες περιοχές, αλλά και σε ημισιωτικές και ορεινές με δύσκολη πρόσβαση, να λειτουργούν με ελάχιστο αριθμό ογδόντα (80) καταρτιζομένων .

β) τα Δ.Ι.Ε.Κ. στις μεγάλες Περιφερειακές Ενότητες (Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης) να λειτουργούν με ελάχιστο αριθμό διακοσίων (200) καταρτιζομένων .

γ) Σε περίπτωση που Δ.Ι.Ε.Κ. έχει μικρότερο αριθμό καταρτιζομένων, να λειτουργεί τουλάχιστον επί πενταετία ως παράρτημα του πλησιεστέρου (δηλ. χωρίς λοιπά διοικητικά έξοδα και δαπάνες, αλλά με δυνατότητα να ανακάμψει αν το επιτρέψουν οι συνθήκες).

δ) Και όλα τα ανωτέρω με την αίρεση ότι δεν θα υπάρξει Περιφερειακή Ενότητα που δεν θα έχει τουλάχιστον ένα Δ.Ι.Ε.Κ. ανεξαρτήτως αριθμού καταρτιζομένων.

11. Στο **άρθρο 24** προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία των Πειραματικών και Θεματικών ΙΕΚ.

Η πρόβλεψη αυτή είναι θετική.

12. Στο **άρθρο 25** και στην παρ. 6 προβλέπεται ότι τα δημόσια και ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. είναι δυνατόν να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση δια ζώσης ή εξ αποστάσεως, εκπαίδευση-κατάρτιση σύγχρονη ή ασύγχρονη ή μικτή, με βάση τους Οδηγούς Κατάρτισης των ειδικοτήτων κατάρτισης... Εφόσον μια ειδικότητα μπορεί να παρασχεθεί στο σύνολό της με εξ αποστάσεως κατάρτιση, στους αποφοίτους της απονέμεται Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.) και τους παρέχεται δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες πιστοποίησης του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. Θεωρούμε απαράδεκτη μια τέτοια ρύθμιση.

Τα όμοια ορίζονται και στο **άρθρο 11** παρ.5. για τις δημόσιες και ιδιωτικές Ε.Σ.Κ. καθώς και τις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του Ο.Α.ΕΔ.

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση/Κατάρτιση περιλαμβάνει εξ' ορισμού εργαστηριακές ασκήσεις και χειρωνακτική εργασία και εκπαίδευση που δεν μπορεί να υποκατασταθεί από οποιαδήποτε εξ' αποστάσεως "παρουσίαση" σε οθόνη. Αυτό συνέβη και με τα εργαστηριακά μαθήματα των Πανεπιστημίων, η λειτουργία των οποίων ανεστάλη λόγω COVID 19, για να πραγματοποιηθεί όμως σε άλλο εξάμηνο και όχι να υποκατασταθούν με "εξ' αποστάσεως παρουσιάσεις", για τους δε τελειόφοιτους έγιναν ειδικές ρυθμίσεις ώστε να πραγματοποιηθούν οι εργαστηριακές ασκήσεις ακόμη και εν μέσω πανδημίας.

Προτείνουμε να απαλειφθεί αυτή η πρόβλεψη ως γενικευμένη και να συμπληρωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα οφείλουν να εκτελούνται δια ζώσης στα εργαστήρια.

13. Στο **άρθρο 27** στην παρ. 1, καθορίζεται το πλαίσιο πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης από τους καταρτιζόμενους των ΙΕΚ. Η πρακτική άσκηση ολοκληρώνεται σε 18 μήνες από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου. Πλην όμως λόγω COVID 19 δεν γίνονται πρακτικές πλέον. Όταν ξανά επιτραπούν θα υπάρχουν πολλοί υποψήφιοι και λίγες θέσεις. Επειδή η πρακτική θα είναι και αμειβόμενη οι θέσεις θα είναι ακόμα λιγότερες αφού αρκετοί εργοδότες δεν θα μπορούν να καταβάλλουν τις αποδοχές (ασχέτως της πρόβλεψης χρηματοδότησης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους).

Προτείνουμε να μην υπάρχει χρονικός προσδιορισμός για το διάστημα ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης ή το διάστημα να είναι πολύ μεγάλο (έως και τρία χρόνια).

14. Στο **άρθρο 29** ορίζεται ότι στα Ι.Ε.Κ. παρέχονται ειδικότητες οι οποίες καθορίζονται με βάση τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της εθνικής οικονομίας, σύμφωνα με την παρ. 19 του άρθρου 34. Δεν καθορίζεται σαφώς ότι στα ΙΕΚ και στις ΕΣΚ οι ειδικότητες δεν θα είναι ταυτόσημες και επικαλυπτόμενες με αυτές που διδάσκονται στα ΕΠΑΛ.

Προτείνουμε να οριστεί με σαφήνεια ότι στα ΕΠΑΛ θα εξακολουθούν να διδάσκονται οι κύριοι και μεγάλοι Τομείς και Ειδικότητες που διδάσκονται και τώρα, ενώ στα ΙΕΚ θα γίνεται περαιτέρω εξειδίκευση ή θα παρέχονται (όπως και στις ΕΣΚ) άλλες ειδικότητες που δεν καλύπτονται από τα ΕΠΑΛ.

15. Στο **άρθρο 43** ορίζεται ότι Απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ. καθώς και του Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας, που ύστερα από επιτυχή εξέταση πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης κατέχουν Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5) ή ισότιμο τίτλο, δύνανται να κατατάσσονται σε τμήματα Α.Ε.Ι. συναφούς ειδικότητας με αυτή του ανωτέρω διπλώματος.

Η ρύθμιση αυτή αξιολογείται ως θετική και εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άρση των φραγμών και διεξόδων στην μόρφωση/κατάρτιση .

16. Στο **άρθρο 30** και στην παρ. 1 ε) Με τον Κανονισμό Λειτουργίας των δημόσιων Ι.Ε.Κ. ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία που αφορά στις εκπαιδευτικές επισκέψεις, καθώς και τη συμμετοχή σε εθνικά, ευρωπαϊκά, και διεθνή προγράμματα.

Προτείνουμε η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα να γίνεται όπως είναι τώρα με αποκλειστική ευθύνη της διοίκησης του ΔΙΕΚ, χωρίς τη μεσολάβηση άλλων.

17. Με το **άρθρο 31** ορίζεται ότι ο Διευθυντής δημόσιου Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του ΥΠΑΙΘ μπορεί να είναι οποιοσδήποτε δημόσιος λειτουργός, ...να διαθέτει αυξημένα, τυπικά και ουσιαστικά, προσόντα, πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ...και επιστημονική, τεχνική ή άλλη κατάρτιση που καλύπτει τις

ανάγκες διοίκησης εκπαιδευτικού οργανισμού της φύσης και της αποστολής των Ι.Ε.Κ.. Συνεκτιμώνται μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και επαγγελματική και διοικητική εμπειρία. Επίσης, στην παρ. ε) Δεν αναφέρει ότι η υπηρεσία των διευθυντών (ακόμη και στην περίπτωση που είναι εκπαιδευτικοί του ΥΠΑΙΘ) λογίζεται και ως διδακτική προϋπηρεσία (όπως ισχύει μέχρι τώρα) ούτε ως χρόνος άσκησης διοίκησης εκπαιδευτικής μονάδας. Επίσης, δεν αναφέρει ότι ο διευθυντής είναι επιστημονικός και παιδαγωγικός υπεύθυνος (όπως ισχύει μέχρι τώρα) διότι στο 9β αναφέρει τον υποδιευθυντή μόνο ότι μεριμνά για εποπτεία και παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου (χωρίς να είναι επιστημονικός ή παιδαγωγικός υπεύθυνος) Πώς θα αξιολογεί τους εκπαιδευτές χωρίς να είναι εκπαιδευτικός; Πώς θα εφαρμόσει εκπαιδευτικά προγράμματα καινοτόμες λειτουργίες εκπαιδευτικής μεθοδολογίας (πειραματικό ΙΕΚ);

Ομοίως στην παρ 9γ) για τους υποδιευθυντές δεν αναφέρεται ότι **συνεπικουρεί τον διευθυντή** (όπως είναι μέχρι τώρα) Επίσης δεν ορίζεται η υπηρεσία των υποδιευθυντών εφόσον είναι εκπαιδευτικοί του ΥΠΑΙΘ) λογίζεται και σαν διδακτική και διοικητική προϋπηρεσία όπως ισχύει μέχρι τώρα.

Θεωρούμε ότι δεν μπορεί ένας **οποιοσδήποτε δημόσιος υπάλληλος να διοικήσει αποτελεσματικά μια δομή που παρέχει εκπαίδευση και κατάρτιση.**

Προτείνουμε:

α) Να αναλαμβάνει Διευθυντής ΔΙΕΚ μόνο Μόνιμος Δημόσιος Εκπαιδευτικός Λειτουργός, με εμπειρία σε θέση ευθύνης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση .

β) Η υπηρεσία των διευθυντών και των υποδιευθυντών των ΔΙΕΚ να λογίζεται και ως διδακτική προϋπηρεσία και ως χρόνος άσκησης διοίκησης εκπαιδευτικής μονάδας.

γ) Σε συνέχεια των παραπάνω να συμπληρωθεί ότι ο Διευθυντής ΔΙΕΚ είναι επιστημονικός και παιδαγωγικός υπεύθυνος και ότι ο Υποδιευθυντής συνεπικουρεί τον διευθυντή στην άσκηση των καθηκόντων του.

18. Στο **άρθρο 13** “Διοίκηση και στελέχωση των Ε.Σ.Κ.” ορίζεται ότι οι **εκπαιδευτές** που διδάσκουν στις Ε.Σ.Κ. είναι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών ή και εμπειροτέχνες με επαγγελματική εμπειρία σε συναφές γνωστικό αντικείμενο των μαθημάτων της ειδικότητας που διδάσκουν. Οι απαιτούμενοι τίτλοι σπουδών και επιπλέον προσόντα για τη διδασκαλία μαθημάτων των ειδικοτήτων προσδιορίζονται στους Οδηγούς Κατάρτισης των ειδικοτήτων των Ε.Σ.Κ.

Για τα ΔΙΕΚ δεν προβλέπεται τίποτε αντίστοιχο στον παρόν Σ/Ν.

Στο **άρθρο 54** “Εκπαιδευτές των Κ.Δ.Β.Μ” ορίζεται ότι οι **εκπαιδευτές** που διδάσκουν στα Κ.Δ.Β.Μ. είναι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών σε γνωστικό αντικείμενο συναφές προς το πρόγραμμα που διδάσκουν. ... 2. Στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα που παρέχονται στα Κ.Δ.Β.Μ. απασχολούνται αποκλειστικά εκπαιδευτές ενηλίκων εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκπαιδευτών Ενηλίκων του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3879/2010 (Α’ 163), με πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας σε θεματικό αντικείμενο συναφές με αυτό που καλούνται να διδάξουν.

Στο **άρθρο 71** “Στελέχωση των Σ.Δ.Ε.” ορίζεται ότι 1. α) Το εκπαιδευτικό προσωπικό των Σ.Δ.Ε. αποτελείται από **εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** που αποσπώνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, **ωρομίσθιους εκπαιδευτές καθώς και εκπαιδευτές ενηλίκων**, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4713/2020 (Α’ 147) με ειδικότητες που μπορούν να διδάξουν τους γραμματισμούς στα Σ.Δ.Ε.

Προτείνουμε:

α) να ορίζεται σε όλες τις περιπτώσεις κατ' αναλογία προς την τελευταία (τα ΣΔΕ) ότι σε όλες τις άλλες δομές κατάρτισης (ΕΣΚ, ΙΕΚ, ΚΔΒΜ) μπορούν να διδάσκουν εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς άλλη "πιστοποίηση" φορέα, εφόσον βέβαια έχουν τα κατάλληλα προσόντα που απαιτούνται κατά ειδικότητα.

β) Αντιθέτως, η απασχόληση και μόνο ενός επαγγελματία ως "εκπαιδευτού" στις ανωτέρω δομές, δεν μπορεί να αποτελεί εφόδιο μοριοδότησης στις λίστες του ΥΠΑΙΘ για διορισμό του ως "εκπαιδευτικό".

19. Στο άρθρο 39 "Διοίκηση τμημάτων Μαθητείας" παρ. 4. ορίζεται ότι στα ΕΠΑ.Λ. λειτουργούν τμήματα του Μεταλυκειακού έτους-Τάξης Μαθητείας. Η πράξη έχει δείξει ότι η φύση της Μαθητείας είναι καθαρά αρμοδιότητας των ΕΚ τα οποία εμπλέκονται εκ των πραγμάτων λόγω των εργαστηριακών ασκήσεων. Επομένως το ΕΠΑΛ επιβαρύνεται με μεγάλη γραφειοκρατική λειτουργία χωρίς να αποφεύγεται και η εμπλοκή του ΕΚ.

Προτείνουμε η Μαθητεία των ΕΠΑΛ να εξυπηρετείται διοικητικά από το εκάστοτε ΕΚ.

20. Αναλογικά με τις ρυθμίσεις που αφορούν στους Διευθυντές και στην Γραμματειακή υποστήριξη των ΕΣΚ και ΔΙΕΚ σχετικά με την απαλλαγή τους από διδακτικά καθήκοντα και στήριξη της λειτουργίας των δομών αυτών από μόνιμους υπαλλήλους γραμματείας,

Προτείνουμε:

α) Οι Διευθυντές των ΕΠΑΛ και ΕΚ να έχουν διδακτικό ωράριο 2ωρών εβδομαδιαίως

β) Το επίδομα θέσης τους να είναι ανάλογο των ΔΙΕΚ

γ) Να προβλέπονται στα ΕΠΑΛ και ΕΚ μόνιμες θέσεις γραμματείας αντίστοιχες των ΔΙΕΚ

21. Σχετικά με τη χρηματοδότηση των ΕΠΑΛ και ΕΚ,

Προτείνουμε:

α) να υπάρξει επικαιροποίηση του αυξημένου συντελεστή επιχορήγησης των Δήμων σε σχέση με τους μαθητές για τα λειτουργικά έξοδα και

β) να προβλέπεται η ανανέωση του εξοπλισμού των εργαστηρίων μέσα από προγράμματα της νέας δομής ΕΕΚ

22. Σχετικά με το άρθρο 76 περί Ελληνομάθειας, όπου ορίζεται ότι η Η Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. οργανώνει και εποπτεύει δωρεάν προγράμματα ελληνομάθειας για εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας, πολιτισμού και πολιτειακής εκπαίδευσης που αναπτύσσονται σε επίπεδα Α1, Α2, Β1 και Β2 θεωρούμε ότι είναι πολύ θετικό. Σημειώνουμε ότι στο άρθρο 11 παρ.6. για τη φοίτηση στις ΕΣΚ απαιτείται γνώση ελληνικής γλώσσας κατ' ελάχιστον επιπέδου Β1 για καταρτιζόμενους τρίτων χωρών. Επειδή ωστόσο υπάρχει ένα νομοθετικό κενό στην εγγραφή ενηλίκων προσφύγων με ελλιπή δικαιολογητικά,

Προτείνουμε να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση για εγγραφή ΕΝΗΛΙΚΩΝ προσφύγων με ΕΛΛΙΠΗ δικαιολογητικά στις δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης που προβλέπονται στο παρόν Σ/Ν και στο εκπαιδευτικό σύστημα συνολικά.

23. Παρεμβάσεις "ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ" σε όλα τα επίπεδα και τα είδη της τυπικής εκπαίδευσης. Θα περιμέναμε από ένα τόσο ευρύ Σ/Ν που φιλοδοξεί να καλύψει όλο το φάσμα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), να προβλέπει εμβόλιμες παρεμβάσεις σε όλα τα επίπεδα (και στο Γυμνάσιο) και τα είδη εκπαίδευσης (και στα ΓΕΛ). Ως ελάχιστες παρεμβάσεις σε αυτή την κατεύθυνση,

Προτείνουμε :

α) στο Γυμνάσιο, το μάθημα της Τεχνολογίας να γίνει 2ωρο συνεχόμενο.

β) στο Γυμνάσιο, να εισαχθεί και πάλι το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού στη Γ' τάξη.

γ) Στην Α' Τάξη ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και ενόψει των επιλογών Κατευθύνσεων και Τομέων σπουδών στην Β' Τάξη αντίστοιχα να εισαχθεί και πάλι το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

δ) Στην Α', Β' και Γ' Τάξη των ΓΕΛ να εισαχθούν 2ωρα μαθήματα Σχεδίου.

Διαρκής Ομάδα Εργασίας Τεχνικής Παιδείας,
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
του ΤΕΕ/ΤΚΜ